

Bibliotekarstudentens nettleksikon om litteratur og medier

Av Helge Ridderstrøm (førsteamanuensis ved OsloMet – storbyuniversitetet)

Sist oppdatert 11.04.19

Dette dokumentets nettadresse (URL) er:

<https://www.litteraturogmedieleksikon.no/cm4all/uproc.php/0/gjenlesing.pdf>

Gjenlesing

(_lesepraksis) Det å lese samme tekst to eller flere ganger, med kort eller lang avstand i tid mellom hver lesing. Gjenlesing skjer ofte for detaljene i teksten snarere enn den store spenningskurven. En tekst kan eventuelt gjenleses på et annet språk (f.eks. først på engelsk, og deretter på norsk når teksten blir oversatt).

Gjenlesing skjer av flere grunner, “men jeg tror de kan deles i to grupper: Vi er på jakt etter oss selv fra *dengang*, eller vi leser fordi vi har en anelse om at det noe mer i denne teksten enn vi fant første gangen.” (litteraturprofessor Willy Dahl i *Bokvennen* nr. 4 i 2002 s. 54).

Den tyske 1700-tallsfilosofen Immanuel Kant “was a man of such regular habits that people use to set their watches by him as he passed their doors on his constitutional, but on one occasion his time-table was disrupted for several days; this was when he was reading [Rousseau’s] *Emile*. He said that he had to read Rousseau’s books several times, because, at a first reading, the beauty of the style prevented him from noticing the matter.” (Russell 1993 s. 678)

Den nederlandske middelaldermunken Thomas à Kempis skrev den religiøse veiledningsboka *Om Kristi etterfølgelse* på 1400-tallet. På slutten av 1700-tallet leste en tysk baker ved navn Ordemann, bosatt i Bernburg i Anhalt, Kempis’ bok 37 ganger etter hverandre i løpet av 11 år (1781-92) (Barbier 2000 s. 177). Dette er et eksempel på det som historikeren Rolf Engelsing kaller intensiv lesing. “According to one historian, Rolf Engelsing, a “reading revolution” took place at the end of the eighteenth century. Before then, “intensive” reading prevailed – a practice of scouring only a few books, such as the Bible and *Pilgrim’s Progress* among English-speaking Protestants, over and over again.” (Robert Darnton i http://www.huffingtonpost.com/robert-darnton/reading-now-and-then_b_308767.html; lesedato 21.06.13)

Den britiske lady Louisa Stuart skrev “in an 1826 letter to Sir Walter Scott: “I remember so well its first publication [av skotten Henry Mackenzies roman *The Man of Feeling*, utgitt 1771], my mother and sisters crying over it, dwelling upon it

with rapture! And when I read it, as I was a girl of fourteen not yet versed in sentiment, I had a secret dread I should not cry enough to gain the credit of proper sensibility.” (qtd. in Harkin, 319). [...] the model of sentimental reading here is social, even collaborative. In this anecdote, the text mediates not between author and reader, but between an already existing community of readers.” (<http://asecs.grad.blogspot.no/2007/08/mackenzies-man-of-feeling-as.html>; lesedato 14.06.16) “Rereading Mackenzie’s novel half a century on, amidst a new community of readers, she finds that the work has almost become a satire of what it was when first published. ‘I am afraid’, she told Scott, ‘I perceived a sad change in it, or myself – which was worse; and the effect altogether failed. Nobody cried, and at some of the passages, the touches that I used to think so exquisite – Oh Dear! They laughed.’ ” (Goring 2005 s. 179-180)

Den amerikanske forfatteren Susan Warners roman *The Wide, Wide World* (1850) ble en bestselger. Noen lesere skrev fanbrev til Warner, og en del av disse er bevart i dag. I disse fanbrevene beskrev noen lesere sine “multiple re-readings, with one reader writing that she'd read it three times alone and three times aloud in less than a year. [...] Many other readers shared her conviction that *The Wide, Wide World* could help them do right: a young girl writing in 1881 compared Warner's novel to the Bible and then talked about her everyday use of it: “When I feel angry or out of temper I read in the book and find out how Ellen fought against temptations, and I am instantly put right in tune again and feel good desires ...” ” (Jennifer L. Brady i <http://www.common-place.org/vol-12/no-01/brady/>; lesedato 19.06.13).

Den engelske forfatteren Charles Dickens var en beundrer av den skotske filosofen og historikeren Thomas Carlyle. “Carlyle’s influence on Dickens has been fully documented; [...] Dedicating *Hard Times*, his most ‘Carlylean’ novel, to him, he wrote: ‘I know it contains nothing in which you do not think with me, for no man knows your books better than I.’ In July 1851, eight years before writing *A Tale of Two Cities*, the other novel in which Carlyle’s influence is most obvious, he wrote to his future biographer, John Forster, that he was reading ‘that wonderful book’, *The French Revolution*, ‘for the 500th time’.” (Storey 1987 s. 11)

I boka *Norske forskerprofiler 2006-2007* (redigert av Ole Didrik Lærum i 2008) fortelles det om historikeren og politikeren Halvdan Koht at han “kunne lese då han var fire, og las ei bok på 300 sider på ein time då han var åtte. Han fekk då *Robinson Crusoe* og las henne 17 gonger fyrste dagen, sidan i alt 83 gonger” (*Forskerforum* nr. 2 i 2009 s. 33).

Den franske filosofen Jean-Paul Sartre skriver i sin selvbiografi *Ordene* (1964): “I read the last pages of *Madame Bovary* twenty times; in the end I knew whole paragraphs by heart without being any the wiser about the behavior of the poor widower: he found letters, but was that a good reason for letting his beard grow? He looked sullenly at Rodolphe and must have had a grudge against him, but why, I’d like to know? And why does he say to him: “I don’t feel any resentment”? Why

did Rodolphe find him “comical and somewhat cowardly”? Then Charles Bovary dies: of a broken heart, of an illness? And why did the doctor perform an autopsy on him when it was all over anyway? I loved that tough resistance that I could never get to the bottom of. Mystified and exhausted though I was, I reveled in the ambiguous pleasure of understanding without understanding.” (her sitert fra <http://www.nytimes.com/books/first/s/speziale-bagliacca-king.html>; lesedato 22.05.13)

Den tysk-sveitsiske forfatteren Hermann Hesse har alltid vært en dikter som først og fremst leses av ungdom: “Halvparten av Hesses tyskspråklige lesere er i dag mellom 14 og 35 år. Interessant er det at den nest største leserkaren er pensjonister. De midt imellom er ganske få. Hesse-redaktør Volker Michels forklarer det med at så lenge vi fremdeles er unge og fulle av idealer, leser vi Hesse. Men så snart vi trer inn i de voksnes rekker og begynner å arbeide, innser vi at disse idealene kan bli til hinder for våre karrierer, så vi legger Hesse på hylla. Når vi så går av med pensjon, og legger det kunstige konkurransejaget bak oss, vender vi imidlertid tilbake til disse bøkene. [...] Noen av dem som brant for Hesse og leste ham på 60- og 70-tallet, og som har gitt seg i kast med ham på nytt i voksen alder, klør seg gjerne i hodet. Hva var alt det styret? Andre får en aha-opplevelse av å lese Hesse igjen, og ser dimensjoner ved forfatterskapet som et ungt sinn umulig kunne fatte.” (*Dagbladet* 8. august 2012 s. 61)

“Jeg har med overlegg unnlatt å lese ham [Jens Bjørneboe] etter tenårene. Ikke fordi jeg ikke tror man kan lese ham med utbytte i voksen alder. Jeg har en mistanke om at *Frihetens øyeblikk* tåler godt å bli lest på nytt. Men tekstene virket så sterkt på meg, at den erfaringen vil jeg ikke tukle med.” (filosofiprofessor Lars Fr. H. Svendsen i *Morgenbladet* 4. – 10. september 2009 s. 35) “Jeg er rett og slett redd for at hvis jeg leser ham [Bjørneboe] nå, vil det bli et stort antiklimaks, fordi jeg ikke vil kjenne igjen noe av den altoppslukende følelsen bøkene hans fylte meg med helt på slutten av tenårene.” (forfatter Levi Henriksen i *Morgenbladet* 4. – 10. september 2009 s. 37)

Den svenske forfatteren Stig Larsson “leser sine egne bøker om igjen hvert år, og synes de fortsatt er noe av det beste som er skrevet. Han gjenleser nå Proust for andre gang. For hver gang han gjenleser bøker forstår han noe nytt om seg selv.” (*Morgenbladet* 24. – 30. mai 2013 s. 38) Den franske filmeksperten Maxime Scheinfegel har fortalt at han har lest Marcel Prousts lange romanserie *På sporet av den tapte tid* (1913-27) ca. 20 ganger, og hver gang han leser den på nytt, er den en annen roman, som om den var av sand. Romanserien skifter perspektiv hver gang, fordi den ikke har noe sentralt perspektiv – det virker som om setningene ikke har noe senter, de er drømmelignende (Carrier-Lafleur 2014 s. 190).

Forfatteren Ole Robert Sunde planla i 2013 “å lage en pastisj over James Joyces “Ulysses”, satt til Thereses gate. - Hva slags research skal du gjøre da? - Da får jeg vel lese Joyce for femte gang, og nøye. Jeg planlegger alle bøkene mine, tegner opp

og lager kart, samtidig hurtigleser jeg 20 bøker av gangen, det er der jeg får mest informasjon. Lesingen er opphavet til å kunne bli en bra forfatter. Jeg leser mange historiebøker, en del filosofi og skjønnlitteratur, men det går mye i den gamle gjengen, jeg er ikke så flink til å fornye meg. Jeg graver meg ned i bøker og ser hva jeg kan lære av syntaksen, man kan for eksempel lese Faulkner hundre ganger for å finne ut av hva det er han egentlig gjør, på setningsnivå. Det er dette som interesserer meg mest. Så går jeg en tur og tenker på det.” (*Klassekampens* bokmagasin 1. juni 2013 s. 2)

Litteraturforskeren Jofrid Karner Smidt har skrevet i en artikkel: “Jeg kommer i tanker om romaner fra kvinnebevegelsens tidlige dager som var aha-opplevelser for mange fler enn meg, og definitivt bevissthetsutvidende, men som jeg i dag leser med lite mer enn et nostalgisk smil” (Smidt 1999 s. 68)

“Det er opplevelsene som forblir sterke, men på forskjellige måter, kunst og litteratur som man jobber seg nedover i mens man jobber seg gjennom livet, i arkeologiske lag. Da er det snakk om rike verk som fungerer på flere plan, og som kan gi forskjellige belønninger avhengig av når du vender tilbake til dem, og hvem du er når du gjør det.” (Inger Merete Hobbeldstad i *Dagbladet* 12. juni 2012 s. 2)

“[J]eg begynte å lese Egners billedbøker for mine egne barn – slike dels nostalgiske, dels oppriktig interessante repetisjonsøvelser vi så ofte gjør med barnelitteratur, og som sikrer sjangerens klassikere et lengre liv enn andre kulturuttrykk.” (Bjarne Riiser Gundersen i *Morgenbladet* 3. – 9. august 2012 s. 36)

Den franske forfatteren Victor Hugos roman *De elendige* (1862) er “ett av de verkene som helst treffer lesere på et bestemt sted i livet. “De elendige” bør helt klart leses mens man ennå er mottagelig for Victor Hugos store, sveipende tablåer der det velges mellom godt og ondt, og før man har utviklet allergi mot melodrama. Bjørneboe og, delvis, Beatforfatterne, må antagelig møtes i en alder der verden ennå ikke er blitt altfor kompleks, der man kan hengi seg til en viss grandios idealisme uten for mange forbehold og innvendinger. [...] Et annet trekk ved denne tiden er at tenåringsleseren ikke har så mye livserfaring å sette leseropplevelsen opp mot. Om hverdagen består i å sykle frem og tilbake til ungdomskolen i en liten by i Norge – et liv som for øvrig kan være emosjonelt opprivende nok – vil ideene om karriereutfordringer og ekteskapsproblemer i stor grad formes av bøkene snarere enn å være en dialektikk mellom litteratur og virkelighet. Kunsten blir livserfaring via surrogat.” (Hobbeldstad i *Dagbladet* 12. juni 2012 s. 2)

“Jeg har lest [Amalie Skrams romanserie] “Hellemyrsfolket” minst ti ganger, og hver gang griper jeg meg i å være like spent på handlingen og ønske at det må gå personene godt. [...] De fleste bergensere har et nært forhold til “Hellemyrsfolket”.” (Gunnar Staalesen i *Aftenposten* 12. mars 1992 s. 41)

Forfatteren Herbjørg Wassmo sa i et intervju om Hamsuns roman fra 1894: “*Pan* leste jeg lenge hver eneste vår, som en slags bibel. Jeg har fått noe ut av den på

forskjellige nivåer etter hvert som jeg ble eldre.” (*A-magasinet* 31. juli 2009 s. 44)
Hamsuns roman *Sult* (1890) “leser jeg om igjen en gang i året. Den er fantastisk, så vakkert skildret, og så i tråd med Hamsuns program. Og så er det et avansert portrett av et moderne menneske.” (psykiater Finn Skårderud i *Dagbladets Magasinet* 7. juli 2012 s. 42)

“Første gangen jeg leste “Victoria” [Hamsuns roman fra 1898], var den blant de vakreste og mest intense kjærlighetshistoriene jeg hadde vært borti. Riktignok projiserte jeg min ferskeste forelskelse og påfølgende tragedie over på den bedårende, deilige, humørsyke Victoria, men denne Hamsun visste definitivt hva han drev med. Neste gang jeg leste romanen, tenkte jeg at dette er Hamsuns hevn over den kjipe overklassen. Alle som står i veien for den store kjærligheten får sin straff, inkludert den skjønneste av dem alle. Hun tæres i filler innenfra fordi hun valgte slekten, æren og familiens ønsker framfor møllerens sønn (som likner litt på Hamsun i grunn). Utvilsomt en mer kynisk lesning.” (Mikael Godø i *Dagbladet* 28. februar 2013 s. 46)

“Jeg har gjort noe jeg ikke skulle ha gjort. Det verste er at jeg visste at jeg ikke burde gjøre det. Likevel har jeg altså satt meg ned og lest Knut Hamsun på nytt igjen. Tjue år siden han var gjenstand for min første, største og viktigste litterære dyrkelse, har jeg hentet ned bøkene for å lese dem med voksne øyne. Det minnet mer om et gjensyn med ham du var forelsket i som 14-åring, som viser seg å være en spradebasse, enn et gjensyn med en av verdenshistoriens store diktere. Det første som slår en når man begynner å lese bøkene hans igjen, er at det man en gang opplevde som “finstemt ironi” plutselig fremstår som grovkornet, det er som ironi beregnet på små barn, eller komi-serier på TV2. Man skal ikke ha lest mange linjer i “Pan” for å skjønne at hovedpersonen mener noe annet enn det han sier, på samme måte som “Mysterier” fremstår som påtrengende og konstruert “mystisk”. Det neste som slår en er at “Victoria” tipper over i komikken, der den renner over av sine selvforelskede setninger, at Benonis “frodige folkelighet” er nokså kjedelig og at det aller meste Hamsun skrev gjennom 20- og 30-tallet er høyst forglemmelig litteratur. “Markens grøde” er fortsatt interessant, i hvert fall litteraturhistorisk og ideologisk. “På gjengrodde stier” er en betagende liten bok, men først og fremst viktig i lys av Hamsuns biografi. Og da står jeg igjen med en eneste bok. Den aller første boka han skrev [dvs. *Sult*], som fortsatt utmerker seg med den kvaliteten som gjør det naturlig å sammenligne den med det aller ypperste som er skrevet, ikke bare i Norge.” (Cathrine Sandnes i *Dagbladet* 4. juli 2009 s. 68)

Journalist Terje Thorsen skrev i 2009 om Jon Michelets roman *Hvit som snø* (1980): “jeg [har] utvikla et usunt forhold til “Hvit som snø”. Jeg leser den om igjen minst en gang i året og hver gang suges jeg nok en gang rett inn i beretningen om DeSoto, Alaska-jakka, Larry Reklame, Frisør-Linda Leirgulen, Hermann, Henki&Terje, Ville Thygesen og den styggvakre forvokste provinsbyen jeg nå har bodd i mer enn et kvart århundre, men som jeg bare måtte se med egne øyne etter å ha rast gjennom “Hvit som snø” og begynt forfra igjen så fort siste side var

unnagjort, for nesten tretti år siden. [...] Hver gang jeg leser boka blir jeg minnet om en mentalitet, om et sted, et strøk, en bygning som er jevnet med jorda” (*Dagbladet* 24. juli 2009 s. 56-57).

“Man Bookerprisen er fremfor noe en slitasjetest, av samme type som man utfører på løpesko, biler og leker for smågutter, skriver *The Economist*. Juryen bruker fem måneder på å lese opptil 150 bøker, så leser den kortlisten på tolv bøker om igjen, og går til slutt gjennom en endelig kortliste på seks bøker en tredje gang. Vinneren er den boken som ikke har “falt sammen” etter disse tre rundene. Det gjorde ikke årets vinner, Howard Jacobsons *The Finkler Question*, som visstnok byr på nye overraskelser hver gang den leses.” (*Morgenbladet* 22. – 28. oktober 2010 s. 37)

Den amerikanske forfatteren Elizabeth Gilberts bok *Eat, Pray, Love: One Woman's Search for Everything Across Italy, India and Indonesia* (2006) “er en krysning av reiseskildring, selvbiografi og selvhjelpsbok, og kanskje *chick-lit*-sjangerens største suksess noensinne. [...] [det har blitt arrangert] pakketurer inspirert av boken. [...] [med selskapet] Spirit Quest Tours [...] Selskapets gründer og reiseleder Halle Eavelyn var den første som begynte med organisert *Eat, Pray, Love*-turisme, etter selv å ha sporet opp forfatteren og bedt om tillatelse. Mange av kundene hennes har lest boken ti ganger.” (*Morgenbladet* 23. – 29. september 2011 s. 13)

Den bulgarsk-franske litteraturforskeren Tzvetan Todorovs bok om fantastisk litteratur (*Introduction à la littérature fantastique*, utgitt 1970, oversatt til engelsk med tittelen *The Fantastic: A Structural Approach to a Literary Genre*, og til dansk med tittelen *Den fantastiske litteratur: En indføring*) definerer en sjanger. Todorov hevder at det er leserne som avgjør om en fortelling tilhører sjangeren *fantastikk* eller ikke. Hvis leserne opplever at det som fortelles, kan ha en naturlig forklaring, men *også* kan være overnaturlig, tilhører teksten sjangeren *fantastikk*. Hvis innholdet i fortellingen derimot oppleves som for utrolig og uten enhver mulighet til å forklares ved naturlover, er det ikke *fantastikk*. Sjangeren *fantastikk* utgjøres langt på vei av leserens tvil og nøling. Ved gjenlesing av en bok innen sjangeren oppstår ikke denne nølingen, og dermed kan teksten bare tilhøre *fantastikk* ved første gangs gjennomlesing. Gjenlesinger blir med nødvendighet “meta-lesing” (Todorov 1970 s. 95).

“Reading a book really is better the second time round – and can even offer mental health benefits. [...] Reading a favourite book for a second time often feels like a different experience – now scientists say that it actually IS different. The habit of watching films or reading books multiple times encourages people to engage with them emotionally. The first time people read – or watch – through, they are focused on events and stories. The second time through, the repeated experience reignites the emotions caused by the book or film, and allows people to savour those emotions at leisure. The ‘second run’ can offer profound emotional benefits, says a new study, based on interviews with readers in the U.S. and New Zealand. By enjoying the emotional effects of the book more deeply, people become more in

touch with themselves.” (Rob Waugh i <http://www.dailymail.co.uk/sciencetech/article-2101516/Reading-book-really-better-second-time-round--reading-offer-mental-health-benefits.html>; lesedato 15.10.12)

Den russisk-amerikanske forfatteren Vladimir Nabokov har uttalt: “On cannot read a book: one can only reread it [...] When we read a book for the first time the very process of laboriously moving our eyes from left to right, line after line, page after page, this complicated physical work upon the book, the very process of learning in terms of space and time what the book is about, this stands between us and artistic appreciation. When we look at a painting we do not have to move our eyes in a special way even if, as in a book, the picture contains elements of depth and development. The element of time does not really enter in a first contact with a painting. In reading a book, we must have time to acquaint ourselves with it. We have no physical organ (as we have the eye in regard to painting) that takes in the whole picture and then can enjoy its details. But at a second, or third, or fourth reading we do, in a sense, behave towards a book as we do towards a painting.” (<http://www.newyorker.com/online/blogs/books/2011/11/are-rereadings-better-readings.html>; lesedato 15.10.12)

Willy Dahls bok *Gjensyn: En Leser krysser sine bokmerker* (2005) handler om Dahls gjenlesing av mer enn 30 tekster som en gang tidligere gjorde et sterkt inntrykk på han, med “konfrontasjoner” mellom de gamle lesningene og de nye. Dahls mål er å gjøre oss mer oppmerksomme på lesesituasjonenes betydning for opplevelsen og forståelsen av en litterær tekst.

“I den norske kriminallitteraturen er det noen få bøker som tåler å bli lest om igjen [...]. For meg er den ypperste Torolf Elsters *Historien om Gottlob* fra 1941. Annen gangs lesning av den gir deg dekonstruksjonsgleden – det å se hvor dyktig de parallelle historiene er flettet sammen” (Willy Dahl i *Bokvennen* nr. 4 i 2002 s. 56).

Patricia Meyer Spacks’ bok *On Rereading* (2011) er skrevet av en pensjonert litteraturlærer. “After retiring from a lifetime of teaching literature, Patricia Meyer Spacks embarked on a year-long project of rereading dozens of novels: childhood favorites, fiction first encountered in young adulthood and never before revisited, books frequently reread, canonical works of literature she was supposed to have liked but didn’t, guilty pleasures (books she oughtn’t to have liked but did), and stories reread for fun vs. those read for the classroom. *On Rereading* records the sometimes surprising, always fascinating, results of her personal experiment. Spacks addresses a number of intriguing questions raised by the purposeful act of rereading: Why do we reread novels when, in many instances, we can remember the plot? Why, for example, do some lovers of Jane Austen’s fiction reread her novels every year (or oftener)? Why do young children love to hear the same story read aloud every night at bedtime? And why, as adults, do we return to childhood favorites such as *The Hobbit*, *Alice in Wonderland*, and the Harry Potter novels? What pleasures does rereading bring? What psychological needs does it answer?”

What guilt does it induce when life is short and there are so many other things to do (and so many other books to read)? Rereading, Spacks discovers, helps us to make sense of ourselves. It brings us sharply in contact with how we, like the books we reread, have both changed and remained the same.” (<http://www.hup.harvard.edu/lesedato> 18.10.12) “[F]or Spacks, rereading – though satisfying for pure literary analysis – can reveal unwelcome truths about our past selves, and cause disenchantment – in the most literal sense – with the books we used to love.” (<http://www.newyorker.com/online/blogs/books/2011/11/are-rereadings-better-readings.html>; lesedato 15.10.12)

“Vi har “har lest”, “leser”, “skal lese”, men ikke “gjenleser”. Jeg vil derfor slå et slag for gjenlesing først og fremst som fenomen. Men det kan jo tenkes at bokelskere kunne ordne et eget felt for det? I unge år er boklesing en eneste lang rett vei der vi går fra den ene boka til den neste, og vi tror at verden og livet er som denne veien – rett, og med ny litteratur som bare venter på oss. Det tar således litt tid før vi begynner med gjenlesing. Kanskje er det en ulykkeshendelse til og med. Vi kommer til en uforutsett fase av livet der tilgangen på nye bøker har stoppet opp. Kanskje er det sykdom inne i bildet, bøker som ikke har blitt levert biblioteket i tide, dårlig økonomi, flyten er uansett ikke mulig å holde ved like. [...] I gjenlesingens uendelige faser kan man komme til at man rett og slett ikke var på høyden kanskje som leser under førstegangslesingen, vi forstår teksten ihvertfall ikke på samme måte som vi gjorde da. Siden blir vi pasjonerte gjenlesere. Johan Borgen var for eksempel det. I et senere intervju ble han spurt om hva han ville savne mest med livet stilt ovenfor døden (ja, det fantes en tid en journalist kunne finne på å spørre om en så unevnelig størrelse som døden), og Borgen (som i dette tilfelle er min mann) svarte å lese “Under høststjernen” hver høst (tilhører Knut Hamsuns kategori av såkalte vandreromaner). At gjenlesing er lærerikt er utvilsomt: Jeg vil spesielt fremheve det faktum at jeg fått et mye romsligere forhold til meg selv som leser. Jeg kan rolig slå fast for eksempel at jeg i enkelte faser av livet ikke forsto alt i de bøkene jeg leste. Og det viktigste av alt: Veien er ikke lang og rett, nei den har sidespor, svinger, sirkler og spiraler, ja you name it!” (Rune Arenfeldt Berg i <http://bokelskere.no/tekst/24674/>; lesedato 18.10.12)

“[D]et å lese en bok gang nummer to gir en annen opplevelse. Det kan være så enkelt som at jeg har blitt noen år eldre siden første gangs lesing, men det kan også være at livssituasjonen min er en annen? Kanskje jeg har fått nye erfaringer som gjør at jeg forstår boka på en annen måte, vektlegger nye ting? Av og til kan det å høre at en annen har lest boka, og har forstått den på en annen måte, gi meg inspirasjon til å lese den på nytt. Uansett, det er fint i seg selv, det å fundere over hvorfor jeg denne gangen forstår boka annerledes, kanskje jeg forstår noe nytt ved meg selv? Jeg har opprettet en bokhylle der jeg legger bøker jeg ønsker å lese på nytt, akkurat nå ligger det 6 bøker der.” (Merethe Solstad i <http://bokelskere.no/tekst/24674/>; lesedato 18.10.12)

“This “Read it again, Daddy” phase that preschoolers go through is perfectly normal. Children love the sense of power that comes from knowing what’s on the printed page, and since they cannot read it for themselves, the next best thing is to memorize it. To do that they need to hear the story read over and over. Your preschooler decides for reasons known only to him which books are to be chewed and digested, and because he can’t yet read for himself, you are delegated to read the them with diligence and attention. That means you can’t skip a word of the text – and don’t even think about turning several pages at once! [...] my son made us read “the wheels on the bus” and “toot” more than a million times ... day after day every night from the age of about 1 1/2 yrs to 3.1/2 yrs he had a wonderful collection of bedtime story books ... but like a broken record he would stick to the same book. We felt it pretty annoying at times and tried hard to change books, without much luck. [...] Reading the same book over and over isn’t necessarily repetition. It’s reinforcement, rediscovery and re-interpretation. Yes, kids do love the sound of familiar words and stories and I think it comforts them when they hear what they anticipate. So, by picking the same books, they seek out this comforting feeling. And you never really can be sure which book your kid will pick as every child seems to have different favorites during different stages. There’s nothing wrong with obliging your child’s request to repeat the same books.” (<http://www.babycenter.com/>; lesedato 18.10.12)

Alle artiklene og litteraturlista til hele leksikonet er tilgjengelig på <https://www.litteraturogmedieleksikon.no>